

Productplan KLIC

2021-2024

Geo- en Vastgoedinformatie en Advies

Datum

Juli 2021

Versie

1.0

Versiehistorie

Versie	Datum	Locatie	Omschrijving
0.1	11 maart 2021		Start actualisatie
0.8	7 april 2021		Geactualiseerde versie gereed voor (1e) controle
0.91	31 mei 2021		Conceptversie ter verspreiding
0.95	13 juli 2021		Opmerkingen BAO KLIC en Kadaster intern verwerkt
1.0	14 juli 2021		Definitieve versie voor publicatie

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 2 1/29

Inhoudsopgave

1	Productplan KLIC-dienstverlening	4
1.1	Doelstelling productplan KLIC	4
1.2	KLIC in vogelvlucht	4
1.3	Vernieuwing van de informatie-uitwisseling	5
2	Missie en visie	7
2.1	Missie en ambities Kadaster	7
2.2	Visie en doelstelling KLIC	8
3	Beschrijving KLIC-dienst	10
3.1	Algemeen	10
3.2	Producten en diensten	10
3.3	WIBON-proces	11
3.4	Serviceniveau	12
3.5	Businessmodel	13
4	Organisatie	14
4.1	De KLIC-organisatie	14
4.2	Taken van de organisatie	14
4.3	Stakeholders van KLIC	16
4.4	Governance	17
5	Ontwikkeling van KLIC	19
5.1	Wetgeving periode 2018-2021	19
5.2	Ontwikkeling KLIC-systeem periode 2018-2021	21
6	Toekomstige ontwikkelingen (2021 en verder)	23
6.1	Evaluatie van de WIBON	23
6.2	Trends en ontwikkelingen	23
6.3	Geplande aanpassingen in 2021	25
6.4	Geplande onderzoeken in de planperiode	26
6.5	Ontwikkelingen KLIC-dienstverlening 2022 en verder	28

1 Productplan KLIC-dienstverlening

1.1 Doelstelling productplan KLIC

Het KLIC-productplan beschrijft de huidige en toekomstige ontwikkelingen voor de KLIC-dienstverlening binnen het Kadaster. Het productplan is een verdere uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan van het Kadaster voor het deelgebied kabels en leidingen zoals geregeld is in de Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken (WIBON).

1.2 KLIC in vogelvlucht

In Nederland ligt ruim 1,7 miljoen kilometer aan kabels en leidingen onder de grond. Het gaat om leidingen voor onder andere water, elektriciteit, data, gas en (petro)chemie. Graafwerkzaamheden kunnen ondergrondse kabels en leidingen beschadigen. Deze schade kost veel geld en kan bovendien gevaarlijk zijn of overlast veroorzaken, zoals uitval van elektriciteit, gas of data.

In 1967 heeft een aantal kabel- en leidingbeheerders in Groningen de Stichting Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC) opgericht met als doelstelling de schade aan kabels en leidingen tijdens graafwerkzaamheden te voorkomen. Informatie-uitwisseling over de ligging van kabels en leidingen moest ervoor zorgen dat beschadigingen voorkomen werden. De Stichting KLIC trad op als tussenpersoon voor de uitvoerders van graafwerkzaamheden (de zogenoemde grondroerders) en de beheerders van de kabels of leidingen (de netbeheerders).

In 2008 is de informatie-uitwisseling over de ligging van kabels en leidingen door de Minister van Economische Zaken (EZ) wettelijk geregeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION). Sinds die tijd is iedereen die machinale graafwerkzaamheden gaat of laat uitvoeren verplicht om een graafmelding te doen bij het Kadaster. Het Kadaster zorgt voor de (digitale) informatie-uitwisseling over de ligging en relevante eigenschappen van de kabels en leidingen. Hiertoe is KLIC-online, het geautomatiseerde systeem voor informatie-uitwisseling, gebouwd.

Eind 2013 hebben de brancheorganisaties van netbeheerders, grondroerders en gemeenten, en ook de Ministeries van IenM en EZ en het Kadaster een intentieverklaring ondertekend. Daarin verklaarden deze partijen te willen streven naar een nieuw systeem van informatie-uitwisseling, genaamd KLIC-WIN.

(WIN in de naam KLIC-WIN is een samenvoeging van de WION (Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten) en (de Europese richtlijn) INSPIRE.)

Eind 2014 is gestart met het vernieuwingsproject KLIC-WIN. In dit project is gewerkt aan een vernieuwing van de modellen voor bestandsuitwisseling binnen de WION, één en ander in combinatie met het leveren van een nieuw product, de INSPIRE-aanvraag netinformatie.

In 2018 is de wetgeving op twee verschillende fronten aangepast. Ten eerste is de Europese Richtlijn Breedband opgenomen in de WION waarna de wet een nieuwe naam heeft gekregen (WIBON). Doel van de richtlijn is het bevorderen van de uitrol van breedband-internet infrastructuur in Europa. Daarvoor moeten nieuwe aanbieders eenvoudig informatie over de huidige ligging van kabels en leidingen op kunnen vragen. De richtlijn wordt in Nederland ingevuld binnen het KLIC-portaal.

De WIBON is in 2018 ook aangepast naar aanleiding van de evaluatie van de WION. Er zijn toen nieuwe informatie- en berichten modellen vastgesteld. Ook zijn alle voorbereidingen getroffen voor het inzetten van een centrale voorziening bij het Kadaster voor ontsluiting van de WIBON en INSPIRE informatie van de netbeheerders.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 4 / 29

Op 1 januari 2019 ging de overgangsperiode in voor het aanleveren van de gegevens volgens de nieuwe standaarden door netbeheerders. Vanaf die datum konden netbeheerders ook hun gegevens in de centrale voorziening bij het Kadaster zetten. Decentrale aanlevering van de gegevens is ook nog steeds mogelijk. Bij een aanvraag bundelt het Kadaster de informatie van centrale netbeheerders (in de centrale voorziening) met de gegevens van de decentrale netbeheerders. Daarna wordt de gebundelde informatie beschikbaar gesteld aan de aanvrager. Door de nieuwe modellen waren er ook nieuwe viewers noodzakelijk. Tot 1 maart 2020 vond de uitlevering zowel in het nieuwe als in het oude formaat plaats. Vanaf 1 maart 2020 worden alleen nog vectorbestanden door netbeheerders geleverd. De laatste stap in het overgaan op vector-informatie wordt per 1 april 2021 gezet. De wetgever heeft bepaald dat vanaf die datum de KLIC-informatie op de graaflocatie digitaal aanwezig en raadpleegbaar moet zijn. Op de graaflocatie moet dan gebruik worden gemaakt van een viewer. Het graven enkel met informatie die geprint is wordt vanaf dat moment niet meer toegestaan.

Het Kadaster heeft ruim 11.300 geregistreerde grondroerders (bedrijven) die met een ruime 40.000 gebruikers (accounts) gebruik maken van de KLIC-dienst. De informatie van ruim 1150 netbeheerders is beschikbaar voor de informatie-uitwisseling. In de afgelopen jaren is het aantal KLIC-meldingen gegroeid van 235.000 in 2008 naar ruim 891.000 in 2020. Na de aanvankelijke sterke groei van het aantal berichten (respectievelijk 15%, 22% en 26%) in de jaren 2009-2011 is de groei van het aantal meldingen op ongeveer 5% per jaar gestabiliseerd. Wel zien we weer een grotere stijging in de laatste jaren. De verhouding tussen de drie verschillende soorten meldingen graaf-, calamiteiten melding en oriëntatie verzoek (80%,5%,15%) is al jaren constant. Op grond van de nieuwe CROW500 richtlijn is de verwachting dat het aantal Oriëntatieverzoeken ten op zichte van de graafmeldingen zal gaan stijgen.

Ondanks de Coronacrisis en de aanvankelijke vrees voor een daling is het aantal KLIC-meldingen juist gestegen met 8% over 2020. De verwachting is dat de komende jaren veel graafwerk blijft plaatsvinden, met name door de aanleg van glasvezel-telecomnetwerken en daarnaast vanwege de energietransitie.

1.3 Vernieuwing van de informatie-uitwisseling

Het systeem is, zoals hierboven al beschreven, de voorgaande jaren geschikt gemaakt voor WIBON-leveringen in vectorformaat. Het KLIC-systeem is daarnaast ook aangepast om het 'Single Point of Information' in het kader van de Richtlijn Kostenreductie Breedband te zijn.

Naast de nieuwe informatiemodellen is er ook een mogelijkheid gekomen om de gegevens in een centrale voorziening bij het Kadaster op te slaan. Vanuit deze voorziening kunnen zowel WIBON-meldingen worden afgehandeld als de nog te ontsluiten INSPIRE-verzoeken. Met deze doorontwikkeling streeft de graafsector naar efficiëntere informatie-uitwisseling over kabels en leidingen, verlaging van het aantal graafincidenten en het kunnen voldoen aan de Europese eisen voor netbeheerders uit INSPIRE.

(In 2007 is de Europese richtlijn Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE) van kracht geworden. Het sub thema Utility Services (nutsdiensten en overheidsdiensten) verplicht netbeheerders uit de publieke sector hun gebiedsinformatie aan te bieden volgens hoge normen en beschikbaar te stellen met webservices. Netbeheerders die moeten voldoen aan de richtlijn zijn overheidsinstellingen zoals gemeenten, provincies en waterschappen maar ook bijvoorbeeld energiebedrijven.)

Eén en ander is verder uitgewerkt in de WIBON-regelgeving die gefaseerd in werking is getreden:

- 1 maart 2018 voor het gedeelte Kostenreductie Breedband;
- Op 1 juli 2018 voor de door de evaluatie aangepaste en aangevulde artikelen;

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 5 / 29

Materiebeleid

 En per 1 januari 2019 voor het informatie-uitwisselingsgedeelte dat gerealiseerd is in het KLIC-WIN project.

 Naar verwachting start op 1 januari 2022 een overgangsperiode voor de implementatie van de gewijzigde KLIC-standaarden.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 6 / 29

2 Missie en visie

2.1 Missie en ambities Kadaster

Het Kadaster staat onder alle omstandigheden voor goede dienstverlening aan klanten, opdrachtgevers en belanghebbenden. Het Kadaster maakt elk jaar een Meerjarenbeleidsplan (MBP) dat vijf jaar vooruitkijkt. Daarin laat het zien hoe het met zijn acties inspeelt op de wensen van zijn klanten, de veranderende wereld, en hoe het zorgt voor continuïteit in de uitvoering van de wettelijke taken.

In het huidige meerjarenbeleidsplan (2021-2025) wordt de focus gelegd op de maatschappelijke toepassingen van geografische- een rechtszekerheid-informatie. Als organisatie is het Kadaster zich bewust van zijn maatschappelijke meerwaarde waarbij rechtszekerheid en betrouwbare en toegankelijke geo-informatie essentieel zijn. De toepassing van onze data kan een belangrijke bijdrage leveren bij tal van maatschappelijke vraagstukken. Om dit goed te kunnen blijven doen en aan te sluiten op actuele vraagstukken, zoeken we actief samenwerking met onze ketenpartners, gebruikers en opdrachtgevers.

Het Kadaster heeft in het MBP drie samenhangende ambities geformuleerd die leidend zijn voor de verdere ontwikkeling van de organisatie:

- 1. Wij bieden zekerheid in eigendom én gebruik van alles op en onder de grond. Burgers en bedrijven moeten kunnen vertrouwen op de authentieke, gevalideerde informatie van het Kadaster.
- 2. Wij bieden het platform waarmee iedereen met geo-informatie altijd en overal aan de slag kan. Door gegevens vindbaar, goed toegankelijk en bruikbaar beschikbaar te stellen kunnen gebruikers de volgende stap zetten.
- 3. Wij zijn partner voor het gebruik van geo-informatie als onmisbare schakel bij maatschappelijke vraagstukken, zowel binnen als buiten Nederland.

Om de ambities te kunnen realiseren zijn er zes doelen met ontwikkelopgaves voor de planperiode geformuleerd:

- Rechten en zekerheid, door het versterken en verbeteren van de kwaliteit, volledigheid en de informatieuitwisseling van de Basisregistratie Kadaster.
- Bouwwerk, grond en omgeving, door de samenhang tussen gegevens in de geo-basis registraties te vergroten door middel van een integrale objectenregistratie en in 3D integraal te ontsluiten.
- Toegang tot geo-informatie door de gebruiker centraal te zetten bij de ontsluiting van geo-informatie
- Maatschappelijke opgaven, door expertrol te vervullen in (inter)nationale en regionale opgaven.
- Digitale samenleving, door bij te dragen aan de digitaliseringsagenda van de overheid en de ontwikkeling van het stelsel van basisregistraties en de Omgevingswet.
- Bedrijfsvoering, door te investeren in een vitale en wendbare organisatie.

Het Kadaster werkt aan het hervormen van de interne organisatie waarbij data centraal komt te staan. De structuur van de organisatie wordt daarom aangepast. Zo worden de afdelingen die zich bezighouden met het beheer van data en registraties bij elkaar gebracht om de samenhang tussen de registraties beter te bewaken, te zorgen voor een efficiëntere uitvoering en het bieden van meer inzicht voor onze klanten.

Zo wordt er gewerkt aan het Geodataplein om informatie aan bijvoorbeeld particulieren en ontwikkelaars eenvoudiger te ontsluiten en daarmee bij te dragen aan de ambities en doelen.

De visie van het Kadaster is om betrouwbare data via één digitaal geodata-platform voor iedereen toegankelijk maken. Dat is waar wij dagelijks aan werken door te verbinden en zekerheid te bieden. Wanneer je data combineert met die van anderen ontstaan waardevolle inzichten bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Zo dragen we bij aan een duurzame en leefbare samenleving. En omdat geodata niet stoppen bij

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 7 / 29

de grens doen we dat in Nederland en daarbuiten. In landen waar deze voorwaarden niet ingevuld zijn, blijven welvaart en welzijn achter. Wij helpen landen met het opzetten of verbeteren van de landregistratie en geo-informatie. In andere landen werken wij samen met soortgelijke organisaties aan maatschappelijke opgaven die de landsgrenzen overstijgen.

De visie van KLIC ligt in het verlengde van bovengenoemde missie en ambities van het Kadaster.

2.2 Visie en doelstelling KLIC

De visie van KLIC is afgeleid van de missie van het Kadaster en luidt als volgt:

Kadaster KLIC wil informatie over kabels en leidingen betrouwbaar, actueel en samenhangend uitwisselen met een goede en een toegankelijke dienstverlening. Daarnaast vergroten we de samenhang met geobasisregistraties en ontsluiten deze zo mogelijk integraal en in 3D waarbij de informatiebehoefte van de gebruiker centraal staat.

Doelstelling van de KLIC-dienst voor de komende jaren:

Voor grondroerders, netbeheerders, opdrachtgevers, bestuursorganen, telecompartijen en INSPIRE-aanvragers realiseren we een efficiënt, en koppelbaar Kabel en Leiding informatie-uitwisselingssysteem met als doel graafschade te voorkomen, bij te dragen aan de doelstellingen van de richtlijn Breedband en te voldoen aan de INSPIRE-richtlijn met betrekking tot informatie van kabel- en leidingen (thema Utility Services), zodat alle belanghebbenden deze informatie eenvoudig kunnen inpassen in hun eigen processen.

We stellen een dienst beschikbaar die binnen de wettelijke kaders recht doet aan de belangen in de (graaf)keten en die zich kenmerkt door snelheid, gemak, kwaliteit, hoge klanttevredenheid op een evenwichtig kostenniveau en die zich samen met de keten voorbereid op nieuwe ontwikkelingen.

Aan deze visie geven wij op de volgende wijze uitvoering:

- We voeren onze (opgedragen) taken uit voor onze klanten in samenspraak met onze partners en stakeholders op basis van heldere afspraken.
- We zorgen bij de uitvoering van die taken voor uitstekende kwaliteit, een evenwichtig kostenniveau en een hoge klanttevredenheid.
- Wij haken aan bij de ontwikkelingen rond de nationale geo-informatie infrastructuur (NGII), 3D, de digitale overheid, de geo-basisregistraties, de Omgevingswet en de energietransitie.
- Wij werken samen met de geo- diensten binnen de waardestroom bouwwerk, grond en omgeving om invulling te geven aan de ontwikkeldoelen van het Kadaster.
- We nemen initiatieven voor het realiseren van oplossingen om de informatieverstrekking aan grondroerders en netbeheerders betrouwbaar en actueel in te richten en bij de ontsluiting de gebruiker centraal te zetten.
- We verzorgen –desgevraagd- de INSPIRE-informatievoorziening voor netbeheerders.
- We stimuleren het gebruik van de data door particulieren, en in de inititatief- en onderzoeksfase bij graafwerkzaamheden.

Om graafschade verder te voorkomen, dient gebiedsinformatie over kabels en leidingen optimaal beschikbaar te zijn voor grondroerders, opdrachtgevers en overheden. Een optimale dienstverlening kenmerkt zich door snelheid, gemak en kwaliteit. Hiervoor is een belangrijke stap in 2020 gezet door de liggingsinformatie in vector te ontsluiten en uit te leveren. Daarnaast zijn de levertijden steeds korter geworden door netbeheerders de mogelijkheid te geven om de gebiedsinformatie centraal bij het Kadaster neer te zetten. Voor netbeheerders die hier gebruik van maken wordt de uitlevering vanuit de centrale voorziening door het Kadaster gegenereerd. Voor

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 8 / 29

kadaster

Productplan KLIC • 2021-2024

Materiebeleid

grondroerders, eenmalige melders en netbeheerders is er een viewer beschikbaar om de vectorgegevens eenvoudig te kunnen bekijken.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 9 / 29

3 Beschrijving KLIC-dienst

3.1 Algemeen

Om schade aan kabels en leidingen bij graafwerkzaamheden te voorkomen, zijn grondroerders wettelijk verplicht om voorafgaand aan hun mechanische graafwerkzaamheden een graafmelding bij het Kadaster te doen. Netbeheerders zijn verplicht na een dergelijke melding hun beheerdersinformatie (informatie over de ligging van de kabels en leidingen) beschikbaar te stellen aan de grondroerders. Deze verplichting is vastgelegd in 2008 in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION). Het Kadaster is de in de wet genoemde Dienst die het beheer heeft over het informatiesysteem dat de gebiedsinformatie verstrekt. In 2018 is de WION aangepast naar aanleiding van de evaluatie van de wet èn uitgebreid met regelgeving voor het stimuleren van de uitrol van breedband. De aangepaste wet heeft de naam 'Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken' (WIBON) en is in drie fases in werking getreden.

Informatie-uitwisselingsproces

Ter voorkoming van graafschade kunnen geïdentificeerde aanvragers met een graafmelding (digitale) informatie over de locatie van de ondergrondse kabels en leidingen opvragen. Als er vanwege een calamiteit geen tijd is om een 'gewone' graafmelding te doen dan zal de grondroerder een zogenoemde calamiteitenmelding doen. Ter voorbereiding van de graafactiviteiten of ten behoeve van wettelijke taken kunnen opdrachtgevers, grondroerders en bestuursorganen gebiedsinformatie opvragen. Dit wordt een oriëntatieverzoek genoemd. Op basis van deze informatie mag er geen graafwerk worden uitgevoerd. Daarvoor moet te allen tijde een graafmelding (die 20 werkdagen geldig is) worden gedaan, zodat men altijd de meest actuele informatie heeft. Voor de voorbereiding van de uitrol van nieuwe breedband-verbindingen (glasvezel) kunnen telecompartijen ook gebiedsinformatie opvragen. Dit ten behoeve van de oriëntatie op medegebruik van infrastructuur of voor de vraag of de uitvoering samen met (door de overheid gefinancierde) civiele werken gecoördineerd kan worden.

3.2 Producten en diensten

KLIC is een dienst voor grondroerders en netbeheerders en is tarief gefinancierd. De hoofdactiviteit van KLIC is het verwerken van verzoeken om gebiedsinformatie over de ligging van kabels en leidingen en het –tijdigbeschikbaar stellen van de door of namens de netbeheerders aangeleverde (beheerders)informatie aan de grondroerders.

De basisproducten en diensten van KLIC zijn:

- Aanvragen en leveren van een:
  - o Graafmelding
  - Oriëntatieverzoek in het kader van graafwerkzaamheden
  - o Oriëntatieverzoek in het kader van uitrol Breedband
  - o Calamiteitenmelding
- Gebruiken van de centrale voorziening met daarin liggingsgegevens en documenten (aanleveren, valideren, uitleveren)
- Ontvangen van een melding van een afwijkende situatie en afhandelen melding richting bronhouders
- Registratie van schades gemeld door netbeheerders en deze doorgeven aan Agentschap Telecom
- Beheren van netbeheerders-belangen en contactgegevens
- Ontsluiten van de informatie (Kadaster KLIC-viewer)

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 10 / 29

Ondersteunende producten en diensten zijn:

- Registratie grondroerders en netbeheerders
- Aansluiten netbeheerders
- Netbeheerders Test Dienst
- Koppeling met Agentschap Telecom
- Collectieve melding voor agrariërs (WIBON-AGRO), periodiek ism Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
- Vragen/klachten afhandeling
- Managementinformatie

3.3 WIBON-proces

Het proces rond een oriëntatieverzoek, graafmelding of calamiteitenmelding verloopt grotendeels op dezelfde wijze: de aanvrager doet een oriëntatieverzoek, graafmelding of calamiteitenmelding bij het Kadaster met het KLIC-online systeem via het Mijn Kadaster portaal, de B2B aanvraagservice of via een webformulier. De laatste variant specifiek voor de eenmalige melders/particulieren. Het formulier wordt in dat geval namens de klant verwerkt in KLIC-online door een medewerker van het Klantcontactcenter (KCC) van het Kadaster. Het webformulier is op 1 juli 2021 vervangen door een Web portal met selfservice voor de aanvrager.

De grondroerder geeft in zijn melding aan wie zijn opdrachtgever is, wanneer hij denkt te starten met het werk, wat voor type werkzaamheden hij gaat uitvoeren en over welke locatie hij gebiedsinformatie wil ontvangen. Dit laatste geeft hij aan door het intekenen van het gebied (dit wordt een gebiedspolygoon genoemd). Ten slotte kan de grondroerder huisaansluitingsschetsen aanvragen met een maximum van 100 adressen per aanvraag. Het Kadaster stuurt de grondroerder een ontvangstbevestiging met een kaartje van het gebied, de ingetekende gebiedspolygoon en contactinformatie van de netbeheerders die een belang hebben (d.w.z. een kabel of leiding beheren) in het ingetekende gebied. Ook stuurt het Kadaster de informatieaanvraag geautomatiseerd door naar de netbeheerders met een belang in het betreffende gebied. De netbeheerders hebben hiervoor hun belangen (ook beheerpolygoon genoemd) geregistreerd in de belangenregistratie bij het Kadaster. De netbeheerders sturen vervolgens automatisch de beheerdersinformatie over hun netwerken binnen de gebiedspolygoon naar het Kadaster. Netbeheerders kunnen sinds 1 januari 2019 ook de levering laten verzorgen door het Kadaster. In dat geval plaatst de netbeheerder de actuele gegevens van zijn netten in de centrale voorziening van het Kadaster. Het Kadaster bundelt de beheerdersinformatie (kaartmateriaal in vector) en bijlagen (pdf-bestanden) van de verschillende netbeheerders in combinatie met een ondergrondkaart uit de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en stelt de gebiedsinformatie beschikbaar aan de aanvrager.

Bij een calamiteitenmelding geldt als bijzonderheid dat de aanvrager direct een lijst van de netbeheerders ontvangt die kabels en leidingen in het gebied hebben liggen (inclusief de (nood)nummers waarop de netbeheerders bereikbaar zijn). Daarnaast wordt, indien het Kadasterportaal beschikbaar is, als extra service alle beheerdersinformatie versneld beschikbaar gesteld aan de aanvrager. 15 minuten na de melding vindt een eerste (deel)levering plaats en na 45 minuten een (eventuele) tweede (deel)levering met de tot dan toe beschikbare gebiedsinformatie. Als de levering later compleet is, zal direct alsnog de complete levering uitgeleverd worden. ledere calamiteitenmelding moet de aanvrager de eerstvolgende werkdag verantwoorden bij het Agentschap Telecom. Het Agentschap is aangewezen als toezichthouder op de WIBON. Zij beoordeelt of er sprake is geweest van een terechte calamiteitenmelding.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 11 / 29

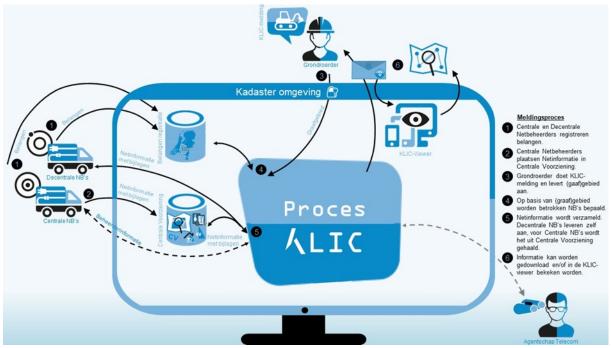
De dienstverlening in het kader van de Uitrol Breedband (EC61) maakt gebruik van de informatiestroom bij een oriëntatieverzoek. Een Telecompartij kan in een oriëntatieverzoek aangeven:

- Een verzoek voor coördinatie van werken (aan de gemeente) òf,
- een verzoek tot medegebruik van infrastructuur.

Met inzicht in de ligging van infrastructuur èn de bijbehorende lijst van beheerders met hun contactgegevens, kunnen deze verzoeken buiten de KLIC-dienstverlening om gericht worden aan de netbeheerders.

De opgevraagde gegevens bij een graaf, calamiteitmelding of orientatieverzoek kunnen bekeken worden in de KLIC-viewer volgens het voorgeschreven visualisatie model. In de viewer zit onder andere een selectie-, print- en meet tooling om de gegevens (kaart met attributen en bijlagen) goed te kunnen bekijken. Vanaf 1 april 2021 moeten de gegevens digitaal op de graaflocatie aanwezig zijn. Op verzoek van de sector is de viewer on- en offline te gebruiken op de gangbare platformen.

Hieronder is de KLIC- dienstverlening schematisch weergegeven:

Afbeelding 1: Schematische weergave KLIC-dienstverlening

3.4 Serviceniveau

Wettelijk moet gebiedsinformatie binnen twee werkdagen geleverd worden aan de aanvrager. De gemiddelde levertijd is momenteel 2 uur. De levertijd wordt bepaald door de verwerkingstijden in de systemen van het Kadaster, en de verwerkingstijd bij decentrale netbeheerders inclusief de tijd die het berichtenverkeer binnen het Kadaster en tussen het Kadaster en decentrale netbeheerder(s) inneemt.

Het Klantcontactcenter (KCC) van het Kadaster is op werkdagen beschikbaar tussen 8.00 en 17.00 uur. Zij verzorgt de 1e-lijns ondersteuning en behandelt de vragen, verzoeken, klachten en wensen van klanten. Ook verwerkt zij de graafmeldingen en oriëntatieverzoeken van eenmalige melders en de calamiteitenmeldingen van aanvragers die niet zelf in de gelegenheid zijn om de melding te doen.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 12 / 29

Het KLIC-online systeem is 24/7 bereikbaar, met uitzondering van onderhouds- en storingsmomenten. Een calamiteitenmelding kan worden gedaan via Mijn Kadaster (web portaal Kadaster), via een B2B-koppeling of telefonisch op telefoonnummer 0800-0080. De telefonische meldingen worden buiten kantooruren afgehandeld door een externe partij. Bij uitval van het KLIC-online systeem wordt te allen tijde overgeschakeld op een onafhankelijke tweede omgeving waarin de calamiteitenmeldingen kunnen worden afgehandeld. De informatieverstrekking beperkt zich in dat geval tot de wettelijk vastgelegde informatievoorziening: namelijk een lijst van de netbeheerders met belang in het aangevraagde gebied inclusief type kabel- of leiding en de noodnummers waarop die netbeheerders bereikbaar zijn. Met de gegevens op deze lijst kan de grondroerder contact opnemen met de netbeheerder(s) voor aanvullende informatie. Beheerders met buisleidingen die vallen binnen het thema 'buisleidingen gevaarlijke inhoud' (BGI) zijn verplicht 24/7 bereikbaar te zijn.

In 2021 wordt binnen het Kadaster gewerkt aan een uniforme Dienst Niveau Overeenkomst (uDNO). Hierin wordt op een (zoveel mogelijk) uniforme manier een beschrijiving van de dienstverlening en het serviceniveau gegeven over de verschillende informatiediensten die het Kadaster verzorgt. KLIC neemt actief deel aan dit project. Op dit moment is er voor KLIC een Dienst Niveau Omschrijving beschikbaar voor de Centrale Voorziening KLIC. Deze heeft betrekking op een gedeelte van de KLIC-dienst, de scope van het uDNO project beslaat de hele dienst.

3.5 Businessmodel

De KLIC-dienst wordt bekostigd uit de opbrengsten waarbij de integrale kosten gedekt dienen te worden. Het Kadaster heeft ten aanzien van KLIC als beleidslijn dat deze dienst over meerdere jaren heen kostendekkend moet zijn. Door de groei van het aantal meldingen en de beperkte stijging van de kosten is in overleg met het Bronhouders- en afnemers overleg (BAO) KLIC in 2018, 2019, en in 2021 opnieuw, besloten om het tarief te verlagen. Per 1 januari 2020 is het tarief verlaagd van € 16,50 per melding naar € 15,00 per melding. Per 1 juli 2021 is het KLIC-tarief verder verlaagd naar € 13,50 per melding.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 13 / 29

4 Organisatie

4.1 De KLIC-organisatie

KLIC is het organisatieonderdeel dat bij het Kadaster binnen de Directie Geo- en Vastgoedinformatie (GVA) en de afdeling Landelijke Voorzieningen van Materiebeleid (MB-LV) verantwoordelijk is voor de ontwikkeling, het beheer en de uitvoering van de KLIC-dienstverlening. Naar verwachting zal medio 2021 een organisatiewijziging binnen het Kadaster worden doorgevoerd met een opdeling in een strategische/tactische- en een operationele-directie. Met deze wijziging gaan in elk geval de directie en afdelingsnamen wijzigen. Voor teams en werkwijze zal in eerste instantie nog niets veranderen.

Parallel aan de business organisatie is een IT-team KLIC aanwezig binnen de Directie IT. Met het KLIC-IT team wordt doorontwikkeling en vernieuwing uitgevoerd in een LEAN/Agile werkwijze. Daarnaast is het KLIC-IT team verantwoordelijk voor het technisch ICT-beheer van KLIC.

Binnen de afdeling Klantenservice is er een Klantcontactcenter (KCC), daarbinnen richt het cluster Landelijke Voorzieningen zich op vragen over de KLIC-dienstverlening, de afhandeling van meldingen over afwijkende situaties en de afhandeling van eenmalige KLIC aanvragen.

4.2 Taken van de organisatie

Om de KLIC-dienstverlening mogelijk te maken, voert het Kadaster een groot aantal taken uit. De taken van de KLIC-organisatie strekken zich uit van positionering en verdere ontwikkeling van KLIC (strategie) via tactische aansturing van de processen tot en met de operationele dagelijkse verwerking van graafmeldingen en alle (ontwikkel- en beheer-) activiteiten die daaronder vallen.

Taken op strategisch niveau:

De taken op strategisch niveau zijn gericht op de uitvoering van de dienst op de (middel)lange termijn. Activiteiten die hieronder vallen zijn:

- Het ontwikkelen van een langetermijnvisie op de KLIC-dienst
- Het uitzetten van een middellange termijnstrategie in overleg met de verschillende stakeholders
- Overleg met beleidsministerie en toezichthouder
- Het maken van een roadmap voor de komende jaren
- Overleg met stakeholders uit de sector
- Strategische communicatie

Taken op tactisch niveau:

De taken op tactisch niveau zijn gericht op de instandhouding en het managen (sturen) van de operationele processen om de gewenste dienstverlening te garanderen en te verbeteren. Levertijd, kosten en kwaliteit zijn hierbij bepalend. De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Planning en control
- Kostenmanagement
- Kwaliteitsmanagement
- Servicelevel management
- Releasemanagement op basis van jaar- en kwartaalplanning
- Afstemming met interne stakeholders

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 14 / 29

Taken op operationeel niveau:

De taken op operationeel niveau zijn gericht op de dag-tot-dag dienstverlening en het operationeel houden van KLIC-online. Operationele taken worden uitgevoerd door het KCC, Operationeel Informatie Management (OIM) en het IT-team.

1e lijns ondersteuning, uitgevoerd door het KCC

- Aannemen, registreren, bewaken en afhandelen van vragen, verzoeken, verstoringen, klachten en wensen van klanten
- Verwerken van meldingen van incidentele aanvragers
- Afhandelen van meldingen afwijkende situatie

2^e lijns ondersteuning, uitgevoerd door Informatie Management (OIM)

- Incidentenbeheer
- Berichtenbeheer (het monitoren van de berichtenstroom tussen netbeheerders en het Kadaster en tussen het Kadaster en de grondroerders)
- Afhandelen van verzoeken van nieuwe netbeheerders tot aansluiting op de KLIC-systemen
- Beheren van de centrale opslagvoorziening voor netinformatie en documenten
- Schaderegistratie verzamelen en aanleveren bij Agentschap Telecom
- Wijzigingsbeheer
- Versiebeheer van documentatie
- Beheer van standaarden
- Functioneel beheer van alle componenten/voorzieningen
- Informeren van betrokkenen en gebruikers over verstoringen en nieuwe ontwikkelingen
- Begeleiding implementatie nieuwe releases
- Rapportage over de dienstverlening

3e lijns ondersteuning, uitgevoerd door het IT-team

- Security
- Monitoring
- Lifecyclemanagement componenten
- Capaciteitsmanagement
- Beheer backend
- Beheer calamiteiten uitwijkviewer
- Incidenten oplossen

Het KLIC-team werkt volgens het scrum/agile principe waarbij gewerkt wordt in cyclische periodes op basis van roadmaps, jaar-, kwartaal- en sprint planningen. Het KLIC-team is een gezamenlijk bus-dev-ops team waar doorontwikkeling en run in één team wordt gedaan.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 15 / 29

4.3 Stakeholders van KLIC

Er zijn verschillende belanghebbenden (ofwel stakeholders) betrokken bij KLIC.

De belangrijkste stakeholders van KLIC zijn:

- Afnemers

De grootste groep gebruikers van het KLIC-systeem zijn de grondroerders. Zij zijn de aanvragers van de graafmeldingen en de ontvangers van de gebiedsinformatie over de ligging van ondergrondse kabels en leidingen (netwerken). Andere gebruikers zijn opdrachtgevers, overheden, eenmalige melders/particulieren, aanbieders Telecom en op termijn INSPIRE aanvragers (wereldburger/overheden)

- Netbeheerders/bronhouders

Netbeheerders of bronhouders zijn de beheerders van de ondergrondse kabels en leidingen (netwerken) en verantwoordelijk voor de inhoud en het leveren van de gevraagde gebiedsinformatie.

- Serviceproviders/softwareleveranciers

Serviceproviders en softwareleveranciers ontzorgen netbeheerders bij het afhandelen van de informatieverzoeken en/of ondersteunen afnemers met hun eigen software.

- Beheerders Veiligheidsgebieden

Beheerders Veiligheidsgebieden zijn het aanspreekpunt voor een aanvrager van gebiedsinformatie wanneer de graafmelding geheel of gedeeltelijk over een veiligheidsgebied heen valt. De beheerder Veiligheidsgebied verzorgt in die gevallen de uitlevering van de informatie aan de aanvrager. Onder veiligheidsgebieden vallen o.a. vliegvelden, kerncentrales en een aantal terreinen van Defensie.

- Beheerders Openbare Ruimte

Beheerders van de openbare ruimte (o.a. gemeenten) kunnen in meerdere rollen bij het graafproces betrokken zijn: als opdrachtgever, als netbeheerder, als grondroerder en als beheerder van weesleidingen. Dit zijn kabels of leidingen die via het terugmeldsysteem aan het Kadaster gemeld zijn en die door geen enkele netbeheerder zijn geclaimd. Sinds 2018 hebben beheerders van de openbare ruimte ook een regierol in het kader van de richtlijn Breedband.

- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)

De Minister van EZK is beleidsverantwoordelijk voor de WIBON-regelgeving. De Minister van EZK heeft de uitvoering van de KLIC-dienstverlening bij wet (WIBON) bij het Kadaster neergelegd.

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Het Kadaster valt als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) onder de verantwoording van de Minister van BZK. De Minister van BZK houdt toezicht op de taken die het Kadaster uitvoert en stelt de hoogte van de tarieven, waaronder het KLIC-tarief, vast. Ook is het Ministerie van BZK verantwoordelijk voor de INSPIRE-wetgeving en implementatie hiervan binnen Nederland.

- Agentschap Telecom

Het Agentschap Telecom, onderdeel van het Ministerie van EZK, houdt (namens de Minister van EZK) toezicht op de naleving van de WIBON.

- Kadaster

Het Kadaster is de (door de Minister van EZK) aangewezen dienst die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de informatie-uitwisseling in overeenstemming met de WIBON.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 16 / 29

4.4 Governance

De KLIC-dienstverlening is niet statisch: vanuit het Kadaster zelf en vanuit de stakeholders zijn er voortdurend wensen tot verandering, verbetering en uitbreiding van de diensten. Voor het afwegen en prioriteren daarvan is er breed overleg met de graafketen (vertegenwoordigers uit de graafsector) en de Ministeries van EZK en BZK met als onderwerpen:

- Ontwikkelingen in de wetgeving
- Verbeteringen en vernieuwingen in de informatievoorziening (voor de graafketen)
- Benodigde investeringen, financiële verantwoording en tarieven
- Beheer en aanpassing van standaarden

Het Kadaster ziet het als zijn verantwoordelijkheid de verschillende belangen te managen om te komen tot een gemeenschappelijk gedragen dienstverlening. Er zijn zodoende verschillende overlegorganen ingericht waarin vertegenwoordigers van bronhouders/netbeheerders en afnemers zitting hebben.

De belangrijkste overlegorganen voor KLIC zijn:

- Bronhouders- en Afnemers Overleg (BAO) KLIC
  In het BAO KLIC overleggen vertegenwoordigers van de graafketen op bestuurlijk niveau over beleidsmatige onderwerpen van de KLIC-dienst, zoals de dienstverlening, tarieven en standaarden.
- KLIC Gebruikers Overleg (KGO)
   Het KGO is een overleg van vertegenwoordigers van de graafketen over verbeteringen en operationele zaken van de KLIC-dienst. Het KGO geeft hierover desgewenst advies aan het BAO.
- Werkgroepen

Als het wenselijk of noodzakelijk wordt gevonden om bepaalde onderwerpen inhoudelijk voor te bereiden of uit te diepen dan kan hiervoor een werkgroep worden opgericht.

Een voorbeeld van een permanente werkgroep is de Technische Commissie Standaarden (TCS). De TCS is een inhoudelijk overleg over de toepassingen en wijzigingen van de standaarden op het gebied van informatiemodellen en het berichtenmodel. Zij informeert en adviseert het KGO. Andere werkgroepen hebben een meer tijdelijk karakter.

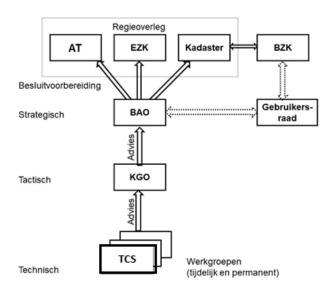
- Gebruikersraad

De Gebruikersraad is een adviesorgaan van het Kadaster als geheel dat namens de belangrijkste klantgroepen van het Kadaster overleg voert over de kwaliteit van de dienstverlening en de tarieven.

Op de Kadaster website (https://www.kadaster.nl/zakelijk/registraties/landelijke-voorzieningen/klic/klicoverlegorganen) zijn de actuele ledenlijsten van de KLIC-overlegorganen te vinden.

Om de belangen van de stakeholders zoveel mogelijk te waarborgen en rekening houdend met de eigen verantwoordelijkheden is voor KLIC een governance structuur ingericht zoals weergegeven in de volgende afbeelding:

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 17 / 29

Afbeelding 2: KLIC-governance structuur

Vanuit haar verantwoordelijkheid als uitvoerder houdt het Kadaster bij de gewenste ontwikkelingen rekening met de volgende prioritering:

- Prioriteit 1: Wettelijke eisen
   Hierbij moet gedacht worden aan wijzigingen die nodig zijn voor het inrichten en borgen van de processen gericht op het beheer en het adequaat (laten) functioneren van het KLIC-systeem en de dienstverlening.
- Prioriteit 2: Technische vernieuwingen
  Ten behoeve van de stabiliteit van het systeem en/of ter voorbereiding van bovenstaande wijzigingen is het noodzakelijk om het systeem te onderhouden of te verbeteren.
- Prioriteit 3: Verbeteringen voor de gebruiker/ketenpartners
   Dit betreft vooral functionele verbeteringen van het systeem op basis van prioritering in overleg met de sectorvertegenwoordigers, bijvoorbeeld kwaliteit, snelheid levering, functionaliteit en gebruikersgemak.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 18 / 29

Materiebeleid

5 Ontwikkeling van KLIC

In dit hoofdstuk kijken we naar de ontwikkelingen van de KLIC-dienst in de afgelopen jaren. In paragraaf 5.1 is een kort overzicht opgenomen van recente en actuele ontwikkelingen in wet- en regelgeving. In paragraaf 5.2 is een beschrijving opgenomen van het huidige KLIC-systeem in relatie tot de wetgeving.

5.1 Wetgeving periode 2018-2021

5.1.1 WIBON/ EC-61

EC61 is de Europese richtlijn breedband met als doel om de aanleg van breedband in Europa te bevorderen door de kosten te reduceren met name door sector-overschrijdend medegebruik en coördinatie van werkzaamheden te bevorderen. De richtlijn is begin 2018 van kracht geworden en in maart 2018 geïmplementeerd in het KLIC-systeem. De naam van de wetgeving, WION, is vanaf 2018 gewijzigd in WIBON.

In 2021 wordt de richtlijn breedband voor de eerste keer geëvalueerd. De huidige wijze van implementatie van de richtlijn in Nederland wordt daarin beschreven. Mogelijk zal naar aanleiding van de Europese implementatie de richtlijn op een later moment aangepast worden. Dit kan gevolgen hebben voor de implementatie in Nederland en in het KLIC-systeem.

5.1.2 WI(B)ON

De WION is parallel aan de implementatie van EC61 in 2018 aangepast door het Ministerie van EZK op basis van onder andere de evaluatie van de wet, de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en de gewenste ontwikkelingen zoals benoemd in het project KLIC-WIN. De belangrijkste wijzingen waren:

- Het opnemen van huisaansluitingen in de definitie van een net;
- Het aanscherpen van de procedures 'Eis Voorzorgsmaatregel' en 'registratie van netbeheerders';
- Het mogelijk maken om de gebiedsinformatie centraal op te slaan (vanaf 2019);
- Het leveren van gebiedsinformatie in vectorformaat in plaats van raster (half jaar overgangstermijn in 2019) met een nieuw informatiemodel (IMKL), presentatiemodel (PMKL) en een nieuw berichtenmodel (BMKL).

De overgangsperiode is opgenomen in de RIBON (Ministeriële regeling van de WIBON). Voor netbeheerders was er een overgangsperiode tot en met 1 juli 2019 om over te gaan op de nieuwe standaarden. Deze periode is definitief afgesloten op 1 november 2019. Op verzoek van de sector heeft het Ministerie van EZK aan het Kadaster gevraagd om de uitlevering nog tot 1 maart 2020 in beide formaten (oud en nieuw) beschikbaar te stellen aan de aanvragers. Vanaf 1 maart 2020 wordt alle gebiedsinformatie enkel in het nieuwe vector formaat uitgewisseld en gebruikt. Hierdoor worden aan de kaart(geo) gegevens ook eigenschappen(attributen) van de kabel-en leiding informatie meegeleverd. Het Ministerie van EZK heeft aangegeven dat vanaf 1 april 2021 op de graaflocatie de gebiedsinformatie digitaal beschikbaar moet zijn (naast eventuele prints). Hiermee is de volgende stap in digitaal werken gezet.

5.1.3 INSPIRE

In 2020 dienden alle gegevens die vallen onder annex III thema Utility Services (US) van de INSPIRE wet geharmoniseerd zijn, dus in overeenstemming met het US-datamodel beschikbaar zijn en via downloadservices beschikbaar zijn. In het project KLIC-WIN is deze geharmoniseerde datastandaard geïmplementeerd in overeenstemming met de WION-regelgeving. Om de INSPIRE-aanvragen volgens de WI(B)ON-beperkingen (gebiedsbeperking, betaling, identificatie, doorgeven gegevens aanvrager) uit te leveren zal de regelgeving van

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 19 / 29

de Implementatiewet INSPIRE aangepast worden. In 2018 is er door het Ministerie van BZK, het Ministerie van EZK en de AIVD nader onderzoek gedaan naar de onderbouwing van de beperkingen waarbij de nadruk is gaan liggen op bescherming van vitale infrastructuur (drinkwater). De aanpassing van de regelgeving is op dit moment nog niet gereed (stand 2021). De INSPIRE-uitwisseling via het KLIC-systeem zal -zodra de besluitvorming gereed is- aangepast worden op basis van de aangepaste wetgeving. Tot die tijd is de INSPIRE-dienstverlening niet open voor het doen van een aanvraag.

5.1.4 Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De Wet Basisregistratie Ondergrond is in 2017 aangenomen in de Eerste Kamer en op 1 januari 2018 in werking getreden. De Basisregistratie Ondergrond (BRO) bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw en, voor zover van belang voor het benutten van natuurlijke hulpbronnen in de ondergrond, ondergrondse constructies en gebruiksrechten. Gegevens over parkeergarages, kelders, of tunnels, en kabels en leidingen komen niet in de BRO. Onttrekkingsputten, WKO-installaties en peilbuizen voor bodemverontreiniging zijn in de BRO opgenomen. Deze (bodem)gegevens zijn van belang bij de voorbereiding en uitvoering van graafwerkzaamheden. Het opnemen van milieu hygiënische bodemkwaliteitsgegevens in de BRO is in 2020 op verzoek van de Tweede Kamer naar voren geschoven. Deze gegevens zijn relevant voor alle partijen in de graafketen. Gezocht wordt naar onderlinge afstemming tussen de WIBON en BRO.

5.1.5 Agenda Digitale Overheid

De agenda Digitale Overheid kent vijf pijlers, innovatie, digitale inclusie, identiteit, regie op gegevens en data en is gericht op het persoonlijker en toegankelijker maken van de overheidsdienstverlening en het beschermen van publieke waarden. Hiermee wil het kabinet de kansen van digitalisering benutten en de regie van burgers en ondernemers versterken.

5.1.6 Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

Voor de uitvoering van de WIBON is het van belang te (gaan) voldoen aan de eisen voor inclusiviteit via het toepassen van de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Alle gebruikersschermen binnen de KLIC-dienstverlening en Kadaster websites zullen hiervoor aangepast worden. Als eerste is de KLIC-viewer interface hierop ontworpen. De overige 16 applicaties die aangepast moeten worden volgen in de komende periode.

5.1.7 Wet Digitale Overheid (WDO)

De Wet Digitale Overheid heeft als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid.

De wet verankert taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden m.b.t. de voorzieningen voor de generieke digitale infrastructuur (gdi), verplichtingen voor bestuursorganen en aanspraken van burgers en bedrijven. Gewerkt wordt in tranches; de eerste tranche regelt onder meer de toegang tot digitale dienstverlening van de overheid met elektronische identificatie/authenticatie, informatieveiligheid en standaarden.

De wet is op 18 februari 2020 door de Tweede Kamer aangenomen.

Voor het aanvragen van een KLIC-melding kunnen aanvragers zich op dit moment identificeren met DigiD. Vanaf medio maart 2020 is het ook mogelijk om eHerkenning te gebruiken om in te loggen op de MijnKadaster omgeving. Afhankelijk van het wetgevingstraject zullen de huidige toegangsmogelijkheden op termijn worden uitgefaseerd en zal in het geheel worden overgegaan op eHerkenning voor bedrijven en de opvolger van DigiD voor particulieren. Onderzocht moet worden hoe deze nieuwe wijze van identificatie ingebed kan worden in de bestaande en toekomstige business to business (b2b) connecties. De KLIC-dienst sluit hiervoor aan bij de Kadasterbrede ontwikkelingen in de toegangsdiensten.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 20 / 29

5.1.8 Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)

Dit wetsvoorstel, dat nog in behandeling is bij de Tweede Kamer, wijzigt een aantal bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht (AWB). Mogelijk hebben deze voorgestelde wijzigingen invloed op de huidige -al digitale-communicatie met aanvragers en bronhouders.

5.2 Ontwikkeling KLIC-systeem periode 2018-2021

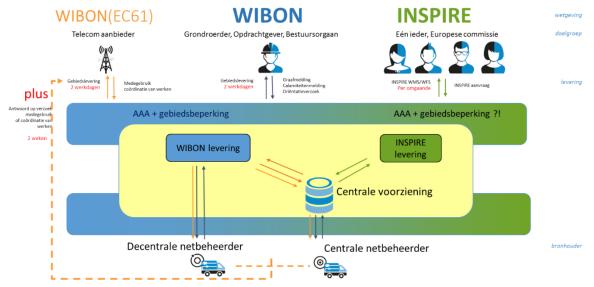
De graafsector en het Kadaster hebben gezamenlijk in het programma KLIC-WIN gewerkt aan

- Kwaliteitsverbetering van de KLIC-dienstverlening door het uitwisselen van informatie op basis van vectorinformatie en webservices. Dit leidt tot een nauwkeuriger plaatsweergave van kabels en leidingen, meer informatie over kabels en leidingen en snellere informatie-uitwisseling.
- 2) De INSPIRE-verplichting van netbeheerders faciliteren via het KLIC-portaal.

De naam KLIC-WIN was een samenvoeging van de WION (de Nederlandse Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten) en INSPIRE (de Europese richtlijn Infrastructure for Spatial Information in the European Community). De wijzigingen van het systeem liepen parallel met de voorbereidingen van de regelgeving.

Het laatste stukje van het programma KLIC-WIN is op 1 maart 2020 doorgevoerd met het uitzetten van de het oude productmodel. Vanaf dat moment is alle informatie-uitwisseling van het kaartmateriaal (liggingsgegevens) in vectorformaat. Verder is in de wet vastgelegd dat het Kadaster een voorziening implementeert voor het centraal vastleggen en beschikbaar stellen van kabel- en leidinginformatie voor WION-meldingen. Deze voorziening zal ook gebruikt gaan worden voor het afhandelen van toekomstige INSPIRE-verzoeken. Netbeheerders kunnen kiezen of zij hun kabel- en leidingeninformatie in deze centrale voorziening beschikbaar stellen, er is geen verplichting.

Onderstaand de schematische weergave van het ontwikkelde uitwisselingssysteem voor kabel- en leidinggegevens en de verschillende onderliggende wet- en regelgeving.

Afbeelding 3: Uitwisselingssysteem en wet- en regelgeving

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 21 / 29

Voor de KLIC-meldingen in het kader van de WIBON betekent dit dat het Kadaster de door (een deel van de) netbeheerders centraal beschikbaar gestelde kabel- en leidinginformatie (liggingsgegevens, bijlage en eventuele Eis Voorzorgsmaatregel) verstrekt vanuit de centrale voorziening aan de aanvrager. De netbeheerders die hun informatie niet centraal beschikbaar stellen, moeten naar aanleiding van een KLIC-melding hun informatie, net als in de vroegere situatie, aanleveren bij het Kadaster. In beide gevallen zal de netbeheerder volgens het nieuw vastgestelde informatiemodel (IMKL v1.2) en het nieuwe berichtenprotocol (BMKL2.0) informatie aanleveren aan het Kadaster. De Netbeheerders Test Dienst (NTD) kan worden gebruikt om te testen.

Voor WIBON-aanvragers is de manier waarop de netinformatie beschikbaar wordt gesteld veranderd. De netinformatie wordt vanaf 1 maart 2020 alleen nog in vector beschikbaar gesteld waarmee ook extra gegevens (attribuutinformatie) van het net meegezonden kunnen worden door de netbeheerder. Om deze nieuwe netinformatie te kunnen bekijken is de Kadaster KLIC-viewer vernieuwd. De oude viewer was niet geschikt te maken voor het nieuwe formaat waarin nu wordt uitgewisseld. De nieuwe viewer wordt op verzoek van het KGO op gangbare platformen beschikbaar gesteld voor on- en offline gebruik. In januari 2020 is de vernieuwde KLIC-viewer beschikbaar gesteld voor online gebruik en voor offline gebruik op Windows. In juni 2020 is ook een macOS desktopversie beschikbaar gekomen voor offline gebruik. Begin april 2021 volgde de mobiele versie (app) voor Android, in juli 2021 is de iOS versie gepland. Met de app kunnen de gegevens, die op de graaflocatie vanaf 1 april 2021 digitaal aanwezig moeten zijn, ook offline ontsloten worden.

Aanvragers kunnen de ontvangen netinformatie echter ook in eigen applicaties bekijken en eventueel combineren met eigen projectinformatie.

Telecompartijen die in het kader van de richtlijn Breedband (EC61) informatie over de ligging van bestaande infrastructuur willen opvragen (alsook de contactgegevens van de beheerders) kunnen dit sinds 2018 doen via een oriëntatieverzoek. Op dezelfde manier kunnen zij dat doen voor een aanvraag tot coördinatie van werken. De informatieverstrekking gaat via het KLIC-portaal, de afhandeling van de feitelijke vraag loopt buiten het informatiesysteem om.

Voor INSPIRE-raadplegingen betekent dit dat het Kadaster de informatie van de netbeheerders die hun informatie centraal beschikbaar hebben gesteld volgens de INSPIRE-eisen zal verstrekken aan de aanvrager van de informatie. Niet alle netbeheerders zijn INSPIRE-plichtig. De INSPIRE-plichtige netbeheerders zijn niet verplicht deze dienstverlening van het Kadaster af te nemen. Zij dienen dit dan op een andere manier zelf in te richten. Netbeheerders die niet voor INSPIRE uit willen leveren en wel via de centrale voorziening hun data beschikbaar willen stellen voor de WIBON behoort tot de mogelijkheden.

De interface met netbeheerders en met de toezichthouder (AT) is geheel vernieuwd. Deze is nu op basis van huidig gangbare techniek (API's) gebouwd. Identificatie gaat doormiddel van het OAuth protocol.

In de afgelopen jaren zijn de banden met Europese organisaties met vergelijkbare portalen als KLIC geïntensiveerd. Vanaf begin 2021 gaat deze groep de naam EUDAP (European Underground Damage Prevention - EUDAP Working Group) gebruiken en er is een Terms of Reference opgesteld voor deelname aan deze groep van overheids of non-profit organisaties. Ook is gestart om een overzicht te maken en bij te houden met de karakteristieken van de dienstverlening in de verschillende landen.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 22 / 29

6 Toekomstige ontwikkelingen (2021 en verder)

In dit hoofdstuk kijken we vooruit naar komende ontwikkelingen in de periode van 2021 tot ongeveer 2024. Samen met het Bronhouders- en Afnemersoverleg (BAO) KLIC is in 2020 geïnventariseerd welke toekomstige ontwikkelingen relevant zijn voor de KLIC-dienstverlening. Onderstaand de belangrijkste trends die genoemd zijn voor de WIBON en de concrete ontwikkelingen in het eerstkomende jaar. In paragraaf 6.2 zijn de trends en ontwikkelingen beschreven, in paragraaf 6.3 de geplande aanpassingen in 2021, en in paragraaf 6.4 de geplande onderzoeken in het lopende jaar.

De al bekende aanpassingen voor de KLIC-dienst na 2022 zijn te vinden in paragraaf 6.5.

6.1 Evaluatie van de WIBON

In 2023 zal het Ministerie van EZK de vijfjaarlijkse evaluatie van de WIBON naar de Tweede Kamer sturen. Vooruitlopend op deze evaluatie is de sector en ook het Kadaster en Agenstschap Telecom gevraagd om onderwerpen aan te dragen. Naast de onderwerpen die aangedragen worden door de sector (bijvoorbeeld via het KLIC Gebruikersoverleg en het Bronhouders- en afnemers overleg KLIC) zal ook het Kadaster input geven over gesignaleerde wensen en de mogelijkheden voor het verbeteren van de uitvoerbaarheid van de wet. Bijvoorbeeld in combinatie met andere wetgeving zoals de Wet Digitale Overheid.

6.2 Trends en ontwikkelingen

6.2.1 Toename belang beheerder openbare ruimte

De gehele sector geeft aan dat de rol van de beheerder van de openbare ruimte (met name gemeenten) steeds belangrijker wordt vanwege alle ontwikkelingen die er spelen en de problematiek van de groei van het aantal graafbewegingen, ordening van de ondergrond en ruimtebeslag. Ook in de politiek en in de maatschappij komt er steeds meer aandacht voor de ondergrond/kabels en leidingen.

6.2.2 Verdere digitalisering in de keten en eenvoudiger gebruik digitale informatie aan de sleuf

Voor een optimaal gebruik van de beschikbare gebiedsinformatie is verdere uniformering van de data nodig. Daarnaast zal aan de sleuf de digitale informatie gebruikt gaan worden, waarbij het van belang wordt om te onderzoeken of de informatie aan de sleuf beter afgestemd kan worden op de gebruiker dan nu het geval is.

6.2.3 Belang van actualiteit en beveiliging van gegevens neemt toe

De behoefte om actuele informatie te verstrekken in een tijd van constante verandering vraagt aandacht van de bronhouders. De ketenpartners geven verder aan dat de beveiliging van de gegevens van groot belang is. Digitale veiligheid moet mede voorkomen dat de gegevens onbedoeld verspreid worden.

6.2.4 Energietransitie

Het maken van beleid en de uitvoering en monitoring in de energietransitie vraagt om een consistente en betrouwbare informatievoorziening. Inzicht in de ligging van netten en kenmerken daarvan is belangrijk om beleidskeuzes te maken bij het opstellen van regionale energiestrategieën en Transitievisies Warmte. Hiervoor is onder andere het project 'Verbetering van de Informatie Voorziening voor de Energie Transitie (VIVET)' door het Ministerie van EZK opgestart.

De uitvoering van maatregelen voor de energietransitie zal leiden tot intensiever gebruik van de ondergrond; met als gevolg een toename in het aantal graafbewegingen en een te verwachten stijging in het aantal oriëntatieverzoeken en graafmeldingen.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 23 / 29

6.2.5 Omgevingswet en gebouwde omgeving

De behoefte aan meer en gecombineerde informatie voor vergunningverlening vormt de bron voor de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet. De inrichting van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is daar een invulling van. Mogelijk zullen kabel- en leidinggegevens op termijn er ook een plaats in krijgen.

6.2.6 Digitalisering bouw

De digitalisering en de samenwerking binnen de bouwwereld neemt sterk toe onder andere te zien in het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving (DSGO), de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) die naarverwachting medio 2022 in werking treedt.

6.2.7 Uitrol breedband en vernieuwing infrastructuur

Netbeheerders in verschillende sectoren geven aan dat de verwachting is dat er meer infrastructuur zal worden aangelegd (telecom/warmte/elektra) en dat bestaande infrastructuur de komende periode vervangen dient te worden in het kader van lifecycle management. Dit leidt tot een toename van het aantal KLIC-meldingen.

6.2.8 Ruimte gebruik Noordzee

De Noordzee wordt steeds actiever gebruikt door de mens. Zo is er meer gebruik van velden voor onttrekking van olie en gas of voor de opslag van bijvoorbeeld CO2. Ook worden er steeds meer windenergieparken en kabels voor telecommunicatie aangelegd. Dit zorgt voor andere ruimtegebruik van de Noordzeebodem. Niet alleen de masten/onttrekkingspunten zelf maar ook het aantal kabels en leidingen neemt steeds meer toe.

6.2.9 Koppeling boven- en ondergrond

Een koppeling met bijvoorbeeld het (Building Information Model) BIM, de informatiemodellen in de Baisregistratie Ondergrond (BRO) of het IMBOR (Informatie Model Beheer Openbare Ruimte), en de toekomstige Samenhangende Object Registratie (SOR) van de bovengrondse objecten ligt voor de hand. Dit om een betere beschrijving te krijgen van de fysieke wereld van zowel de boven- als de ondergrond.

6.2.10 Datagericht werken

Data gedreven werken is een ontwikkeling die zowel binnen het Kadaster als binnen de graafketen steeds belangrijker wordt om adequaat te kunnen werken. Er komen steeds meer mogelijkheden data verzamelingen te koppelen om zodoende bij te dragen aan eigen taken of de samenleving. De vraag naar het beschikbaar stellen van de verschillende datasets binnen de KLIC dienstverlening zal toenemen. Bijvoorbeeld de procesgegevens waar gemeld is, waar afwijkingen geconstateerd zijn en waar schades gemeld zijn.

6.2.11 3D informatie

De vraag naar informatie in 3D, bijvoorbeeld voor planningsdoeleinden, neemt steeds meer toe. De derde dimensie is in bovengrondse geo-informatie beschikbaar in het Actueel Hoogtebestand van Nedeland (AH3) en de recent opgeleverde 3D basiskaart van Nederland. De 3D Basiskaart is een digitaal topografisch bestand met driedimensionale objecten. De informatie in de voorziening is gebaseerd op topografie uit de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), hoogte gegenereerd uit luchtfotobeelden en het Actueel Hoogtebestand Nederland. Ook in de BRO is veel informatie in 3D beschikbaar. In de kabel- en leiding sector is de 3e dimensie van de netwerken niet uniform aanwezig. De vraag over nut en noodzaak wordt onderzocht op verzoek van het KGO.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 24 / 29

6.2.12 Steeds meer betrokkenen in graafketen

Naast de professionele grondroerders, netbeheerders en WIBON-betrokken overheden (gemeenten, provincies, Ministerie EZK, AT, Kadaster) zullen ook particulieren, softwareleveranciers en serviceproviders, samenwerkingsverbanden (zoals Synfra), waterschappen en architectenbureaus een grotere rol gaan spelen in de informatie-uitwisseling en gebruikmaken van de gegevens.

6.3 Geplande aanpassingen in 2021

Hieronder de belangrijkste ontwikkelingen in de KLIC-dienstverlening die we voorzien voor het eerste jaar van de planperiode.

6.3.1 Voorbereiden implementeren aangepaste standaarden

De standaarden die sinds 2019 in gebruik zijn genomen hebben een aantal onvolkomenheden in zich. Daarnaast zijn er nieuwe wensen vanuit de sector benoemd. In 2020 zijn de standaarden IMKL, PMKL en BMKL geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. In het jaar 2021 zullen de systemen worden aangepast zodat in de eerste helft van 2022 de huidige en de nieuwe standaarden naast elkaar gebruikt kunnen worden. Doel is dat vanaf medio 2022 de hele sector over is op de vernieuwde standaarden. Samen met de sector is een programmaplan gemaakt voor de fasering en de benodigde activiteiten voor Kadaster, grondroerders en netbeheerders. Het plan zal uitgevoerd worden samen met ondersteunende softwareleveranciers en serviceproviders en het Kadaster. Aanpassing van de regelgeving is in de loop van 2021 voorzien waarbij rekening gehouden moet worden met een overgangsperiode in 2022.

6.3.2 Nieuwe versie uitlevering

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar de wijzigingen in de uitlevering zullen in 2021 aanpassingen worden doorgevoerd. In februari 2021 is de gelaagde pdf uit de levering gehaald. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden om de BGT achtergrondkaart in vector in plaats van als rasterkaart uit te leveren.

6.3.3 Vernieuwen interfaces en componenten

Zowel de aanvraag, als de uitlevering en de aanpalende modules zoals het beheren van belangen, melden van schades en melden van afwijkende situaties zitten in de laatste fase van hun levenscyclus en zullen vervangen worden. Nieuwe modules worden volgens de nieuwe webrichtlijnen (WCAG 2.1) ontwikkeld en/of verder geautomatiseerd. Ook zullen (ver)nieuw(d)e koppelvlakken ontworpen worden op basis van generieke ITtechnieken zoals API's.

Gestart wordt met de webapplicatie om een graafmelding of oriëntatieverzoek te doen door een eenmalige gebruiker, gevolgd door het doen van een melding/verzoek door de geregistreerde professionele klant in KLIC-online.

6.3.4 Kadaster KLIC vector-viewer

De vectorviewer is met courante, huidige technieken ontwikkeld. Naast het gebruik op Windows en macOS platform en de online versie zal de KLIC-viewer ook in de loop van 2021 op mobiele apparaten (Android en iOS) beschikbaar komen voor on-, en offline gebruik. Ook is de viewer voorbereid om het melden van afwijkende situaties te ondersteunen door aan te sluiten op de te ontwikkelen API van de terugmeldvoorziening. De functionaliteit van de viewer wordt regelmatig afgestemd met het KGO.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 25 / 29

6.3.5 Afwijkende situatie/Terugmeldvoorziening

De huidige procedure wordt vernieuwd en verder geautomatiseerd door het aansluiten op de generieke terugmeldvoorziening van het Kadaster en het gebruik van API-koppelingen die ook door andere partijen te gebruiken is. De voorkant van het proces is al in 2020 vernieuwd (melden van een afwijkende situatie). De achterkant van het proces (interactie met de bronhouders) is ontworpen en zal in de loop van 2021 gebouwd en beschikbaar worden gesteld. In overleg met het KGO zal een ketentest worden gepland en zal het geheel stapsgewijs in productie genomen worden.

6.3.6 Vernieuwing aanvraagmodule voor incidentele aanvragers

Het aanvraagproces voor incidentele aanvragers is niet volledig geautomatiseerd en niet klantvriendelijk mede doordat er geen sprake is van een mogelijkheid tot selfservice. Daarnaast is de huidige gebruikers interactie (GUI) van de aanvraagmodule technisch verouderd.

Meldingen door particulieren worden nu handmatig door het KCC ingevoerd. Met een e-authenticatie-koppeling kunnen eenmalige melders ook zelf toegang krijgen tot het geautomatiseerde systeem en kan door onder andere iDEAL ook de facturatie worden afgehandeld. Hiervoor zijn de ontwikkelingen binnen het Kadasterportaal al opgestart. KLIC-online wil hierop aansluiten en zal daarvoor de interface voor het doen van een melding vernieuwen. In 2021 zal het proces vernieuwd zijn en beschikbaar komen voor incidentele particuliere aanvragers.

6.3.7 INSPIRE-implementatie

De wetgeving rond INSPIRE zal naar verwachting anders aangepast worden dan voorzien was bij de start van het project KLIC-WIN. De aanpassing van de wet- en regelgeving is afgestemd met vertegenwoordigers van de netbeheerders, maar is nog niet naar buiten gebracht door het Ministerie van BZK. Na bekendmaking zal het systeem moeten worden aangepast; tot die tijd staat de uitlevering dicht.

6.3.8 eHerkenning

eHerkenning is een nieuwe manier van inloggen voor ondernemers. Met een eHerkenningsmiddel kan op 1 manier veilig ingelogd worden bij alle aangesloten overheidsorganisaties. Sinds maart 2020 is het MijnKadaster Portaal hierop aangesloten. Bij inwerking treden van de wet -verwachting 1 juli 2022- zullen alle zakelijke klanten over moeten gaan op eHerkenning. Dit heeft impact op alle geregistreerde KLIC-gebruikers. Onderzocht wordt hoe deze nieuwe wijze van identificatie ingebed kan of moet worden in de bestaande en toekomstige business to business (b2b) connecties. De KLIC-dienst sluit hiervoor aan bij de Kadasterbrede ontwikkelingen in de toegangsdiensten.

6.4 Geplande onderzoeken in de planperiode

6.4.1 Koppelen informatiemodel met andere informatiemodellen

De vraag naar het koppelen van de KLIC-gegevens met andere datasets wordt door meerdere partijen aangegeven. Denk aan basisregistraties zoals de BRO (niet natuurlijke elementen), de BAG en de BGT, en andere aanpalende informatiemodellen zoals de IMBOR, de toekomstige Samenhangende Object Registraties en het BIM-model.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 26 / 29

Materiebeleid

6.4.2 3D/diepte

Steeds meer gegevens boven en onder de grond worden in 3D ingewonnen en gepresenteerd. Hoe en of hier vorm aan gegeven kan worden in de uitwisseling van kabel- en leidinggegevens is een interessante ontwikkeling om uit te zoeken.

6.4.3 Onderzoek graafschaderisico

Samen met de Universiteit Twente gaat een PDEng onderzoeker met behulp van datamining technieken onderzoek doen naar het identificeren van patronen en oorzaken van graafschaderisico's. Dit is een vervolg op eerdere onderzoeken uitgevoerd door de universiteit samen met AT/EZK (proefsleuven) en Kadaster (risicovisualisatie op basis van nieuwe informatiemodel).

6.4.4 Informatie toegespitst op de doelgroep/werkzaamheden

De vraag naar het verstrekken/presenteren van de uitgewisselde gegevens die meer past op de doelgroep dan wel het gebruik van de gegevens is een wens die onderschreven wordt door grondroerders en netbeheerders. Een dergelijke gelaagdheid kan ervoor zorgen dat de informatie die beschikbaar is toegankelijk is, maar niet meer dan nodig (fit for purpose principe).

6.4.5 Schaderegistratie vernieuwen

De schaderegistratiemodule binnen KLIC is gebaseerd op het aanleveren van cijfers in een spreadsheet en is niet gebruikersvriendelijk en complex in beheer. Onderzocht gaat worden of deze module vernieuwd kan worden. Er zal aansluiting worden gezocht met het KGO en KLO omtrent de ideeën om het schadeformulier aan te passen.

6.4.6 Onderzoek naar synergie (samenwerkingsvoordeel) KLIC en eigendomsregistratie van netwerken

Bij het Kadaster is geconstateerd dat eigendomsregistratie van ingeschreven netwerken in de kadastrale registratie nut (informatiebehoefte) en noodzaak (overdracht/hypotheek) heeft, maar dat de registratie niet compleet is. De wijze waarop de liggingscomponent voor zowel de eigendomsregistratie als de WIBON nu geregeld is, is niet op elkaar afgestemd. Onderzocht gaat worden hoe te komen tot synergie tussen de verschillende systemen voor registratie van onroerende zaken (de zogenaamde netwerkregistratie) en de KLIC-informatie. Gekeken wordt naar mogelijke synergie op het vlak van inwinning, beheer, verstrekken en gebruik van de data.

6.4.7 Onderzoek naar koppeling informatie ontsluiting BRO en KLIC

Er ligt een vraag voor om de bodemhygiëne gegevens en de fysieke elementen uit de BRO ook te ontsluiten via het KLIC-portaal. Welke randvoorwaarden en oplossingsrichtingen mogelijk zijn moet nader worden onderzocht.

6.4.8 KLO en ketenapp CROW500

Het kabel-, en leidingoverleg KLO ontwikkelt de app C5P om de gehele graafketen te ondersteunen om de CROW500 richtlijn op een goede manier in alle schakels van het graafproces (van initiatie tot uitvoering) te ondersteunen zodat vermijdbare graafschades voorkomen kunnen worden. Onderzocht zal worden hoe koppelingen gemaakt kunnen worden met het Kadaster. Mogelijk is wijziging van de wet nodig om alle gewenste koppelingen te kunnen maken.

6.4.9 Kwaliteit van de data

Met het nieuwe informatiemodel wordt veel meer informatie beschikbaar gesteld aan de aanvrager. Zowel op geometrisch vlak (punt-, lijn- vlak elementen) als qua attribuutwaarden. Er is behoefte aan het zicht krijgen op de

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 27 / 29

kwaliteit van de gegevens. Dit inzicht kan gebruikt worden voor het verbeteren van de uniformiteit en de kwaliteit van de uitgewisselde gegevens.

6.4.10 Uniformeren standaarden en OGC

Zowel binnen Nederland als internationaal binnen het Open Geospatial Consortium (OGC) is er een roep om het verder uniformeren van standaarden. Het OGC is een traject gestart om te kijken naar standaarden voor ondergrondse informatie.

6.4.11 Onderzoek naar één portaal voor informatie over de ondergrond

In de sector lopen meerdere initiatieven op dit vlak. DigiGO, COB, MijnAanluiting etc. Kadaster KLIC wordt geregeld gevraagd (kennis) input te leveren.

6.4.12 Onderzoek kleine netbeheerders

Er komen steeds meer kleine (particuliere) netbeheerders bij. Bijvoorbeeld door Warmte-koude opslag installaties, maar ook door ontwikkelingen zoals zonnepanelen en laadpalen. Gekeken moet worden hoe deze partijen goed gefaciliteerd kunnen worden in het WIBON-proces.

6.4.13 WIBON-Agro

De huidige systematiek van bulk aanvragen via RVO is arbeidsintensief en wordt, naar het lijkt, niet intensief gebruikt. In overleg met opdrachtgever EZK en mede-uitvoerder RVO gaat gekeken worden naar een andere aanpak.

6.5 Ontwikkelingen KLIC-dienstverlening 2022 en verder

Naar verwachting leiden de onderzoeken die uitgevoerd worden tot activiteiten in de periode vanaf 2022, echter hierover is nog geen besluitvorming geweest. Onderstaande ontwikkelingen zijn nu al bekend.

6.5.1 Implementatie van nieuwe standaarden

In de eerste helft van 2022 zullen de nieuwe standaarden worden geïmplementeerd. Na een korte periode van 4-6 maanden zullen de huidige standaarden niet meer worden ondersteund. De begeleiding van deze majeure operatie waarbij alle netbeheerders over moeten op de aanlevering van de bestanden in de nieuwe standaarden, én de aanpassing van alle viewers die de gebiedsinformatie ontsluiten worden begeleid door de sectorbrede Coördinatiegroep implementatie Aangepaste Standaarden (CAS).

6.5.2 Clippen van EV vlakken

Na het doorvoeren van de nieuwe standaarden (en het uitzetten van de oude) is het mogelijk om EV vlakken op een correcte manier te clippen voor de uitlevering. Dit zal zo spoedig mogelijk na de volledige overgang gerealiseerd worden.

6.5.3 Ophogen van het aantal nummers van het KLIC meldnummer

Na de overgangsperiode voor de nieuwe standaarden zal het KLIC-meldnummer een extra digit krijgen als voorbereiding op toekomstige aantallen boven 1 miljoen graafmeldingen per jaar. In overleg met de sector zullen testmogelijkheden gefaciliteerd worden. Het toevoegen van de extra digit in de productieomgeving is voorzien voor 1 januari 2023.

6.5.4 Vernieuwen interfaces op basis van de WCAG

Alle interfaces van alle applicaties binnen het KLIC-landschap zullen moeten worden vernieuwd op basis van de webrichtlijnen. Dit zal zeker niet in 2021 afgerond kunnen worden. Doorloop naar 2022 en 2023 is noodzakelijk.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 28 / 29

Materiebeleid

6.5.5 Implementatie van terugmeldproces bij netbeheerders en grondroerders

In 2022 zullen naar verwachting de nieuwe interfaces naar netbeheerders in gebruik genomen gaan worden ter vervanging van het huidige mailverkeer. Ook de interface voor het melden en de interface met Agentschap Telecom zullen worden aangepast en in gebruik worden genomen.

6.5.6 Vernieuwen belangenproces

In het kader van lifecycle management zullen het belangen-proces en de bijbehorende componenten vervangen worden. Verwachting is dat de realisatie in de tweede helft van de planperiode wordt opgepakt.

6.5.7 Vernieuwen Wibon-Agro proces

De koppeling met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is verouderd en zal moeten worden aangepast. Bij de wijziging worden de uitkomsten van het onderzoek naar de functionele aspecten meegenomen.

6.5.8 Evaluatie WIBON

In 2023 zal de WIBON worden geëvalueerd. Nieuwe punten zullen worden onderzocht in de periode daaraan voorafgaand. De nieuwe wetgeving zal zeker gevolgen hebben voor de KLIC-systemen en processen. Daaruit voortvloeiende aanpassingen zullen in het laatste deel van de planperiode gerealiseerd moeten worden.

Versie 1.0 ◆ Juli 2021 29 / 29